

Verpleegkundig
Specialisten
Register

Informatie voor de Praktijkinstelling

**Praktijkonderwijs voor verpleegkundigen in opleiding tot
specialist (viossen)**

Inhoud

Inleiding	2
1. De opleiding tot specialist	3
2. De keuze voor het specialisme	3
3. Erkende MANP-opleidingsinstellingen	3
4. De praktijkinstelling	4
5. Erkenning aanvragen door de praktijkinstelling	4
6. De gemandateerd beheerder	5
7. De praktijkopleider	6
8. Erkenning aanvragen door de praktijkopleider	6
9. De vios en het opleidingsregister	7
10. De kosten van de praktijkopleidingsplaats	7
11. Toezicht op het praktijkonderwijs	8
12. Aanvullende informatie	9
13. Over de RSV	9

Inleiding

Beste (beoogd) gemandateerd beheerder en praktijkopleider,

In deze brochure tref je informatie aan over (de eisen aan) het praktijkonderwijs voor verpleegkundigen die worden opgeleid tot specialist (viossen). De informatie is van belang, omdat de wettelijke registratie van verpleegkundig specialisten uitsluitend mogelijk is wanneer tijdens de opleiding aan alle vereisten is voldaan.

Deze informatiebrochure zet de belangrijkste vereisten op een rij. Daarbij wordt duidelijk aangegeven wat er van jou wordt verwacht en waar je aanvullende informatie kunt vinden. De brochure is ook te downloaden via onze website <http://vsregister.venvn.nl/>.

Mocht je na het lezen van deze informatie nog vragen hebben, dan kun je contact met ons opnemen via (030) 291 90 50, afdeling Verpleegkundig Specialisten Register of via registers@venvn.nl.

De Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RSV) wenst je veel succes bij het opleiden van toekomstige verpleegkundige specialisten.

1. De opleiding tot verpleegkundig specialist

Om verpleegkundig specialist te worden, moet een verpleegkundige een specifieke opleiding volgen: de Master Advanced Nursing Practice (MANP). Dit is een duale opleiding die uit cursorisch onderwijs en praktijkonderwijs bestaat. Het cursorisch onderwijs vindt plaats bij een erkende opleidingsinstelling, terwijl het praktijkonderwijs wordt verzorgd door de zorginstelling waar de verpleegkundige werkzaam is.

De verpleegkundige in opleiding tot specialist wordt afgekort weergegeven als 'vios' (meervoud 'viossen').

2. De keuze voor een specialisme

De keuze voor het specialisme waarin de vios wordt opgeleid, kan het beste worden gemaakt in nauw overleg tussen de vios, de hoofdopleider van de MANP-opleiding en jouw organisatie. Binnen het beroep van verpleegkundig specialist bestaan er twee specialismen: Algemene Gezondheidszorg (AGZ) en Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). Binnen enkele expertisegebieden is de keuze voor het specialisme waarin de vios wordt opgeleid niet altijd direct duidelijk. Die keuze kan het beste worden gemaakt in nauw overleg tussen de vios, de hoofdopleider van de MANP-opleiding en jouw organisatie. Het specialisme waarin de vios wordt opgeleid, is bepalend voor de competenties die gedurende de opleiding worden verworven. De registratie als verpleegkundig specialist na afronding van de opleiding, is altijd in het specialisme waarin de vios is opgeleid.

3. Erkende MANP-opleidingsinstellingen

Iedere opleidingsinstelling die een MANP-opleiding aanbiedt, heeft een officiële erkenning als opleidingsinstelling van de RSV. De RSV ziet er namens de minister van VWS op toe dat de kwaliteit van de opleiding aansluit op de eisen die worden gesteld aan het beroep van verpleegkundig specialist. Bekijk [hier het overzicht van alle erkende opleidingsinstellingen](#).

Deze erkenning van de opleidingsinstelling wordt afgegeven op basis van een uitgebreide toetsing die is geïntegreerd binnen de visitatie voor de NVAO-accreditatie die iedere zes jaar

plaatsvindt. Bij de toetsing wordt gekeken of de opleidingsinstelling de kwaliteit van het cursorisch onderwijs én van het praktijkonderwijs voldoende heeft geborgd.

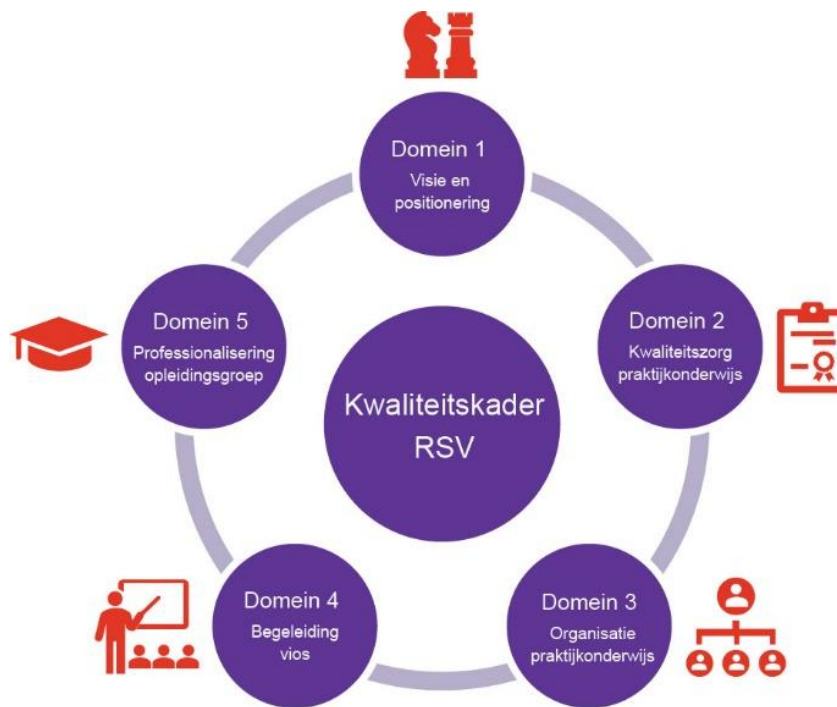
4. De praktijkinstelling

Het praktijkonderwijs van de MANP-opleiding vindt (grotendeels) plaats binnen de zorginstelling waar de vios werkzaam is. De zorginstelling wordt na afgifte van erkenning door de RSV aangeduid als 'praktijkinstelling'.

Voordat een verpleegkundige in de praktijk mag worden opgeleid tot specialist, moet een zorginstelling officieel worden erkend door de RSV. Deze erkenning kan worden aangevraagd nadat de zorginstelling met een erkende opleidingsinstelling afspraken heeft gemaakt over de inrichting en borging van het praktijkonderwijs. De RSV erkent de praktijkinstelling wanneer deze samen met een erkende opleidingsinstelling een vios opleidt én wanneer de praktijkinstelling voldoet aan de gestelde eisen. Deze eisen staan beschreven in artikel 14 van het Algemeen Besluit Specialismen Verpleegkunde (kortweg: Algemeen Besluit). De praktijkinstelling dient onder meer zorg te dragen voor:

- een gemandateerd beheerder (die intern toe ziet op naleving van de erkenningseisen)
- een praktijkopleider (die voldoet aan de eisen)
- een geschikte opleidingsgroep
- goede faciliteiten
- een goed praktijkleerklimaat
- een kenbare visie op de positie en de rol van de verpleegkundig specialist
- cyclische evaluatie van de erkenningseisen

Om uitvoering van de vereiste cyclische evaluatie te vergemakkelijken, heeft de RSV een Kwaliteitskader en een bijbehorend zelfevaluatie-instrument voor praktijkinstellingen ontwikkeld. Meer informatie vind je op [de pagina Kwaliteitskader](#) op de website van het Verpleegkundig Specialisten Register.

Een volledig overzicht van de eisen en overige informatie is te vinden op de website van het Verpleegkundig Specialisten Register: <http://vsregister.venvn.nl/>.

5. Erkenning aanvragen praktijkinstelling

De aanvraag tot erkenning van een zorginstelling als praktijkinstelling, moet worden ingediend door een functionaris binnen de organisatie die door de raad van bestuur of de directie is gemandateerd om de praktijkinstelling op dit terrein te vertegenwoordigen (kortweg: de gemandateerde beheerder, zie verder in deze brochure).

De door het bestuur of directie beoogd gemandateerd beheerder, vraagt de erkenning aan voor de zorginstelling. Daarbij geeft deze persoon ook aan formeel te willen worden gemandateerd als beheerder van de erkenning van de instelling. In het aanvraagproces wordt aan de raad van bestuur of directie gevraagd om die mandatering formeel te bevestigen.

De procedure voor erkenning als praktijkinstelling en de mandatering van de beheerder, is te vinden op de website van het Verpleegkundig Specialisten Register <http://vsregister.venvn.nl/>. Na het doorlopen van het digitale formulier, verklaart de (beoogd) gemandateerd beheerder namens de praktijkinstelling te zullen voldoen aan de eisen van artikel 14 van het Algemeen Besluit. Na het indienen van de aanvraag, wordt deze ter verificatie en voor ondertekening aan de raad van bestuur of directie van de instelling voorgelegd. Na positieve beoordeling, wordt de praktijkinstelling door de RSV (administratief) erkend. De erkenning van de praktijkinstelling blijft van kracht zolang zij samen met een erkende opleidingsinstelling een vios opleidt en zij voldoet aan de eisen van artikel 14 van het Algemeen Besluit.

De betaling voor erkenning volgt pas als ook de vios zich heeft ingeschreven in het opleidingsregister van de RSV, door middel van de factuur voor de 'praktijkopleidingsplaats' (zie verder in deze brochure).

6. De gemandateerd beheerder

Binnen de praktijkinstelling heeft de gemandateerd beheerder als taak toe te zien op de naleving van de erkenningseisen zoals geformuleerd in de beleidsregel 'Erkenning praktijkinstelling' en 'Erkenning praktijkopleider'. De gemandateerd beheerder is tevens het aanspreekpunt namens de praktijkinstelling voor de RSV én voor de erkende opleidingsinstelling waar samen mee wordt opgeleid.

De gemandateerd beheerder dient onder meer:

- zorg te dragen voor de aanvraag van erkenning namens de zorginstelling en het (blijven) voldoen aan de erkenningseisen;
- zorg te dragen voor de verplichtingen rondom facturatie van de praktijkopleidingsplaatsen, en daarbij:
  - de juistheid van de factuurgegevens.
  - de betaling van facturen van de praktijkopleidingsplaatsen binnen de gestelde termijn.
- op de hoogte te zijn van de praktijkopleider(s) en vios(sen) binnen de praktijkinstelling;

- op te treden als contactpersoon bij vraagstukken en/of knelpunten of wanneer er een visitatie of een andere vorm van tussentijds onderzoek plaatsvindt binnen de praktijkinstelling.

De gemandateerd beheerder kan via zijn of haar Mijn V&VN-account gebruik maken van het 'Overzicht per Praktijkinstelling' voor gemandateerd beheerders. Meer informatie over het overzicht en een uitgebreide handleiding is te vinden op de website van het Verpleegkundig Specialisten Register, <http://vsregister.venvn.nl/>.

NB: Als de gemandateerd beheerder gedurende de erkenning van de praktijkinstelling wijzigt, dan moet de nieuwe (beoogd) beheerder eerst weer formeel gemandateerd worden door de raad van bestuur of directie van de praktijkinstelling. De procedure hiervoor is beschreven op de pagina 'Gemandateerd beheerder' op de website.

7. De praktijkopleider

Voor iedere vios die binnen de praktijkinstelling wordt opgeleid, is één functionaris verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het praktijkonderwijs: de praktijkopleider¹. In principe is dit een verpleegkundig specialist, al kan in uitzonderingsgevallen - uitsluitend met schriftelijke toestemming van de hoofdopleider van de MANP-opleiding - ook een geneeskundig specialist fungeren als praktijkopleider.

De praktijkopleider heeft de verantwoordelijkheid voor de opleidingsgroep, die bestaat uit alle functionarissen die betrokken zijn bij (de vormgeving van) het praktijkonderwijs van de vios. Ook de praktijkopleider moet worden erkend door de RSV. De RSV geeft deze erkenning af op voorwaarde dat de praktijkopleider voldoet aan de gestelde eisen, die staan beschreven in artikel 17 van het Algemeen Besluit Specialismen Verpleegkunde (kortweg: Algemeen Besluit). De MANP-opleidingsinstelling houdt hier toezicht op.

De praktijkopleider dient onder meer:

- zorg te dragen voor coördinatie van de opleidingsgroep;
- zorg te dragen dat de competenties binnen de opleidingsgroep van dien aard zijn dat de vios wordt begeleid bij het realiseren van de competenties, en;

---

¹ Eén praktijkopleider kan verantwoordelijk zijn voor meerdere viossen.

- te beschikken over aanvullende didactische kwaliteiten om als praktijkopleider te kunnen functioneren.

Een volledig overzicht van de eisen is te vinden in het Algemeen Besluit en de bijpassende Beleidsregel op de website van het Verpleegkundig Specialisten Register, <http://vsregister.venvn.nl/>. Op de website tref je ook het 'Profiel Praktijkopleider en opleidingsgroep', opgesteld door de erkende MANP-opleidingsinstellingen.

8. Erkenning aanvragen (praktijkopleider)

De beoogde praktijkopleider vraagt zelf erkenning aan. Bespreek de geschiktheid van de beoogd praktijkopleider éérst met de MANP-opleidingsinstelling, daar de erkende opleidingsinstelling de kwaliteit van de opleiding (zowel cursorisch- als praktijkonderwijs) moet borgen. De RSV gaat er bij aanvraag van de erkenning van uit dat de MANP-opleidingsinstelling de betreffende persoon geschikt heeft bevonden.

Het digitale aanvraagformulier voor erkenning is te vinden op onze website. Na het invullen van alle gegevens, verklaart de praktijkopleider te zullen voldoen aan de eisen van artikel 17 van het Algemeen Besluit. Na indiening van het formulier, controleert de RSV de aanvraag. De RSV erkent vervolgens de praktijkopleider en zet deze als zodanig in het opleidingsregister.

Als het noodzakelijk is om gebruik te maken van de overgangsbepaling, waarbij een geneeskundig specialist als praktijkopleider fungeert, dan kan de beoogd praktijkopleider via dezelfde 'standaard' route de aanvraag indienen. Sinds april 2024 wordt een aanvraag van een geneeskundig specialist echter alléén nog in behandeling genomen, als de **hoofdopleider van de betrokken MANP-opleiding** (hogeschool) bevestigt dat er sprake is van een uitzonderingssituatie. Hiervoor ontvang je, na afronding van je aanvraag, per e-mail instructies.

Betaling van de erkenning van de praktijkopleider volgt pas als ook de bios zich heeft ingeschreven in het opleidingsregister van de RSV, door middel van de factuur voor de 'praktijkopleidingsplaats' (zie hieronder).

9. De vios en het opleidingsregister

Iedere vios moet gedurende haar gehele opleiding in het opleidingsregister staan. Het opleidingsregister vermeldt van iedere vios de startdatum en de geplande einddatum van de opleiding, welke opleidingsinstelling de MANP-opleiding verzorgt, bij welke praktijkinstelling de vios werkzaam is en wie de praktijkopleider is.

De vios is zelf verantwoordelijk voor de eerste inschrijving in het opleidingsregister via onze website. Zij vult haar² gegevens in, waarna deze door de hoofdopleider van de MANP-opleiding worden geverifieerd en gevalideerd (akkoord verklaard).

Inschrijving van de vios in het opleidingsregister is pas mogelijk nadat de praktijkinstelling en de praktijkopleider eerst erkenning hebben aangevraagd en deze door de RSV is verleend.

10. De kosten van de praktijkopleidingsplaats

De kosten voor de erkenning van de praktijkinstelling en de praktijkopleider, alsmede voor de inschrijving van de vios in het opleidingsregister, is een vast tarief wat per vios per kalenderjaar in rekening wordt gebracht. Het actuele tarief is te vinden op [de tarieven pagina](#)³ van de website van het register. Gedurende een reguliere opleiding van een vios moet driemaal dit (vaste) tarief worden betaald: in het startjaar, in het 'middenjaar' en in het slotjaar.

Het tarief voor de praktijkopleidingsplaats wordt in rekening gebracht bij de praktijkinstelling. Aan de gemandateerd beheerder wordt verzocht nauwkeurige factuurgegevens aan te leveren over de budgethouder, de kostenplaats en het interne adres binnen jouw praktijkinstelling waar de factuur van de praktijkopleidingsplaats door de RSV aan moet worden geadresseerd. De gemandateerd beheerder kan dit eenvoudig zelf wijzigen in het 'Overzicht per Praktijkinstelling' binnen zijn of haar Mijn V&VN omgeving (zie ook 6. Gemandateerd Beheerder, eerder in deze informatiebrochure).

Uit het bedrag wat in rekening wordt gebracht voor de praktijkopleidingsplaats, worden onder meer de volgende zaken gefinancierd:

---

² Omdat het overgrote deel van de verpleegkundige beroepsgroep uit vrouwen bestaat, wordt voor de verpleegkundige en de verpleegkundig specialist de vrouwelijke vorm gehanteerd. Waar 'zij' of 'haar' staat, kan ook 'hij', 'zijn' of 'hem' worden gelezen.

³ <https://www.venvn.nl/registers/verpleegkundig-specialisten-register/het-register/tarieven/>

- De afgifte van de erkenning aan de praktijkinstelling, inclusief administratieve verwerking.
- De afgifte van de erkenning aan de praktijkopleider(s), inclusief administratieve verwerking.
- Inschrijving van de vios in het opleidingsregister, inclusief tussentijdse aanpassingen, verificatie en validatie.
- De exploitatie van het opleidingsregister en het erkenningenregister.
- Ontwikkeling en uitvoering van tussentijds onderzoek in het kader van het toezicht op de kwaliteit van het praktijkonderwijs (visitaties, enquêtes, jaarlijkse gesprekken met hoofdopleiders, andere vormen van onderzoek).
- Communicatie- en helpdeskactiviteiten gericht op praktijkinstellingen, praktijkopleiders en viossen.
- De uitwerking van beleidsregels inzake de afgifte van erkenningen en de inschrijving in het opleidingsregister.
- Ontwikkeling en bijstelling van het beoordelingskader met de erkenningseisen van het Algemeen Besluit.
- Overleg en afstemming met hoofdopleiders over borging van de kwaliteit van de MANP-opleiding.
- Overleg en afstemming met de NVAO over de toepassing van het beoordelingskader bij NVAO-accreditatie.

Het tarief voor de praktijkopleidingsplaats wordt vastgesteld door het bestuur van V&VN met instemming van de minister van VWS. De actuele tarieven zijn te vinden op de tarievenpagina van onze website.

Het jaarlijkse tarief voor de praktijkopleidingsplaats wordt als volgt berekend;
Op basis van bovenstaande activiteiten wordt geraamd wat de totale, gemiddelde kosten zijn voor een praktijkopleidingsplaats gedurende de gehele opleiding van een vios. Deze kosten worden verdeeld over drie kalenderjaren en gefactureerd in drie gelijke delen: het jaarlijkse tarief voor de praktijkopleidingsplaats.

Uit (financieel) administratief oogpunt is gekozen om het te verdelen in drie gelijke bedragen i.p.v. variërende bedragen berekend op basis van maanden dat een vios staat ingeschreven. Nu betaal je een vast bedrag voor elk kalenderjaar waarin de vios langer dan twee maanden in het opleidingsregister staat.

11. Toezicht op het praktijkonderwijs

Het is onderdeel van de erkenningseisen voor de opleidingsinstelling dat zij erop toeziet dat de praktijkinstelling en praktijkopleider voldoen aan de eisen. Ook moet de opleidingsinstelling zorgdragen voor een zodanige afstemming van het cursorisch- en praktijkonderwijs, dat de vereiste competenties door de vios kunnen worden gerealiseerd.

De RSV houdt (op afstand) toezicht op de kwaliteit van het praktijkonderwijs, door middel van de inzet van een onafhankelijke Visitatiecommissie, die steekproefsgewijs onderzoekt of praktijkinstellingen en praktijkopleiders aan de gestelde eisen voldoen en of de opleidingsinstellingen hier voldoende toezicht op houden. Deze Visitatiecommissie, die bestaat uit verpleegkundig specialisten en een onafhankelijke (vice-)voorzitter, voert visitaties uit binnen praktijkinstellingen. Het toezichtinstrumentarium van de RSV is de afgelopen verder uitgebreid met de invoering van jaarlijkse gesprekken met de hoofdopleiders van de erkende opleidingsinstellingen over de kwaliteit van het praktijkonderwijs, onderzoek naar (de uitkomsten van) het opleidingstraject door net-startende verpleegkundig specialisten hierop te bevragen en de ontwikkeling van het Kwaliteitskader Praktijkonderwijs RSV met bijbehorende zelf-evaluatie voor praktijkinstellingen. Het toezicht door de (Visitatiecommissie van de) RSV is nadrukkelijk *ontwikkelingsgericht*. Alle activiteiten zijn gericht op het stimuleren en faciliteren van een continue kwaliteitscyclus binnen alle praktijkinstellingen.

Als (gemandateerd beheerder van de erkenning van de) praktijkinstelling en praktijkopleider ben je verplicht om jouw medewerking te verlenen aan visitaties en andere vormen van tussentijds onderzoek, als de Visitatiecommissie RSV je hiertoe verzoekt.

12. Aanvullende informatie

Informatie over erkenning van de praktijkinstelling en de praktijkopleider vind je op de website <http://vsregister.venvn.nl/>. Hier vind je ook de bijbehorende beleidsregels.

Zowel de praktijkinstelling (in de persoon van de gemandateerd beheerder) als de praktijkopleider ontvangen enkele malen per jaar een digitale nieuwsbrief. Deze bevat informatie over de ontwikkelingen rond de opleiding en registratie van verpleegkundig specialisten.

Mocht je vragen hebben, of behoefte hebben aan meer informatie, neem dan contact op met de RSV per mail via registers@venvn.nl of telefonisch via (030) 291 90 50, afdeling Verpleegkundig Specialisten Register.

13. Over de RSV

De Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RSV) is ingesteld op grond van artikel 14 van de Wet BIG en heeft als taak de kwaliteit van het beroep verpleegkundig specialist in Nederland te borgen. De belangrijkste activiteiten van de RSV zijn:

- Erkenning van opleidingen en opleiders;
- Visitatie van opleidingen en opleiders;
- Inschrijving van verpleegkundigen in opleiding tot specialist in het opleidingsregister;
- Registratie, herregistratie en doorhaling van (de registratie van) verpleegkundig specialisten;
- Accreditatie van bij- en nascholing.

Meer informatie over de RSV en de taken die zij uitvoert, vind je op de website <http://vsregister.venvn.nl>.

COLOFON

Deze brochure wordt uitgegeven door de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde (RSV).

De RSV geeft uitvoering aan de besluiten van het College Specialismen Verpleegkunde (College of CSV) over de opleiding, registratie en herregistratie van verpleegkundig specialisten.